

Koeru Keskkooli ainekava PÕHIKOOLI II KOOLIASTE	Informaatika
--	---------------------

Õppeaine:	Informaatika
Klass:	5. klass
Tunde nädalas ja õppeaastas:	1 tund nädalas, kokku 35 tundi
Rakendumine:	1. september 2016
Koostamise alus:	Põhikooli riiklik õppekava Lisa 10, Koeru KK õppekava

Infotehnoloogia kasutamise oskus on üks põhilisi töö tõhustamise vahendeid, sellest on saanud kaasaegse infoühiskonna oluline kirjaoskus, mille riigi arengu ja kodanike sotsiaalse mobiilsuse tagamiseks peavad omandama kõik õpilased.

ÕPETAMISE ÜLDEESMÄRGID:

- pöörata tähelepanu turvalisele arvutikasutusele;
- tutvuda igapäevase arvuti- ning internetikasutaja võimalustega; lähtudes pigem igapäevase arvutikasutaja vajadustes;
- tutvub vabavaralise tarkavaraga, õpib kasutama vabavaralist tekstitöötlus- ja esitlusprogrammi;
- ühtlustada laste arvutioskuse tase ja arvutialased teadmised arvuti tulemuslikuks rakendamiseks ainetunni eesmärkide saavutamisel.

Arvutiõpetusega taotletakse, et õpilane:

- omandab infotehnoloogiavahendite iseseisva kasutamise oskused;
- teab arvuti kasutamise tervishoiu nõudeid (istumisasend, silmade harjutused, arvuti kasutamise optimaalne aeg);
- mõistab infotehnoloogia kasutamisel eetilisi aspekte suhtlemisel ja interneti materjalide kasutamisel;
- saab aru ja kasutab arvutialast eestikeelset terminoloogiat;
- oskab kasutada Microsoft Windows graafilist kasutajaliidest ja MS Office programme õppetegevuseks iseseisvalt, õpetaja juhendamisel;
- mõistab infotehnoloogia kasutamisega seostuvaid sotsiaalseid ja eetilisi aspekte.

ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamisega on informaatika ainekava seotud kahel moel: ühelt poolt määratleb ainekava mitmed arvuti ja interneti kasutamisega seonduvad väärtused, teisalt tuleb informaatika õpetamisel paratamatult käsitleda ka üldiste väärtustega seonduvaid teemasid. Arvutiõpetuse spetsiifiliste väärtuste kujundamise võimalused:

- väärtustada eneseväljendust ja loomingut digitaalsete vahendite abil, võimaldades õpilastel arvutitundide raames arendada enda huvialadega seonduvaid IKT pädevusi (nt fotode töötlemine, multifilmi tegemine, kuldvillaku koostamine jne);
- propageerida jagamise kultuuri, avatud sisulitsentside kasutamist ja oma loomingu avaldamist virtuaalsetes kogukondades, samas teadvustades liigsest avatusest tingitud ohte privaatsusele;
- õpetada ära tundma küberkiusamise ilminguid veebisuhtluses, kujundada nende suhtes negatiivne hoiak.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus – õpilaste juhendamine, kuidas kooli/klassi asjades kaasa rääkida, sealhulgas kooli kodulehte, klassi blogi kasutades. Alustada tuleb arvutiklassi kodukorra ja kooli arvutivõrgu eeskirja järgimisest, seejärel tagada infosüsteemide (nt e-kooli) aktiivne ja korrektne kasutamine kõigi õpilaste poolt.

Enesemääratluspädevus – digitaalse identiteedi loomine eeldab ka tehnilisi pädevusi: nt informatiivsete kasutajaprofiilide loomine eri veebikeskkondades (e-postkasti loomine), turvaliste salasõnade valimine, isikuandmete kaitse, enda digitaalse jalajälje teadvustamine/jälgimine.

Õpipädevus – informaatika õpetamisel tegeletakse just kaasaegse õpipädevuste kujundamisega digitaalses keskkonnas. Sinna alla käivad nii info otsimise, töötlemise, analüüsi ja esitlemise oskused kui ka tekstiloomine, oma õppimise kavandamise ja hindamise, formaalse ja mitteformaalse õppe sidumise jpm oskused.

Suhtluspädevus – koostöö emakeele- ja võõrkeeleõpetajatega, et tagada õpilastele jõukohaste teemade valik tekstiloomet sisaldavate tööde jaoks, aga ka et hinnata õpilaste poolt arvutiõpetuses esitletavate tekstide õigekeelsust ja keelelist väljendusrikkust. Informaatikaõpetajal lasub vastutus korrektse informaatikaalase terminoloogia valdamise ja kasutamise eest õpilaste omavahelises suhtluses ja koolitöös.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – diagrammide ja valemitega seonduvate oskuste kujundamist tabelarvutuse teemade käsitlemisel.

Ettevõtlikkuspädevus – informaatika õppimine on ainult siis tulemuslik, kui õpilased oskavad ja tahavad leida oma IKT pädevustele rakendusvõimalusi ka väljaspool arvutiõpetuse tunde ja õpetaja poolt antud kodutöid.

Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda tekstide ja piltide loomisel ning kasutamisel; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Arvutiõpetuse põhimõtted:

- elulähedus: näited, ülesanded jm võetakse õpilasele tuttavast igapäevaelust (kool, kodu, huvitegevus, meedia);
- aktiivõpe ja loomingulisus: eelistatakse õpilasi aktiivistavaid ning loomingulisust esiletoovaid õppemeetodeid;
- uuenduslikkus: läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon” vaimus eelistatakse uuenduslikke tehnoloogiaid ning lahendusi (foto- ja filmikaamera kasutamine, 3D printeri kasutamine jm);
- ühesõpe: nii arvutitundides kui ka kodutööde puhul on eelistatud koostöös õppimise meetodid (ettekannete, PowerPoint esitluste koostamine ja nende esitlemine kaasõpilastele, lühiülevaadete tegemine, mini-uurimistööde koostamine jm);
- teadmusalade loome: uut teadmust õpitakse üheskoos luues, mitte vananenud infot meelde jättes (multifilmide valmistamine, õuesõpe jm);
- vaba tarkvara ja avatud sisu: võimaluse korral eelistatakse kommertstarkvarale vaba tarkvara;
- turvalisus: kool tagab õpilastele turvalise veebipõhise töökeskkonna ning propageerib ohutuid käitumisviise võrgukeskkonnas;
- lõimitus: õpiülesannetes (referaatides, esitlustes jne) kasutatakse teiste õppeainete teemasid (loodusõpetuse, eesti keele, kunstiõpetuse teemasid).

LÕIMING TEISTE ÕPPEAINETEGA

Informaatika on kergesti lõimitav kõigi teiste õppeainetega, kuna info- ja kommunikatsioonitehnoloogia moodustab loomuliku osa tänapäevasest õpikeskkonnast. See lõiming toimub mõlemal suunal: ühelt poolt kasutatakse informaatika õppeülesandeid

koostades teiste õppeainete teemasid, et luua mõtestatud õppimine, ning teiselt poolt kujundatakse IKT-pädevusi teistes õppeainetes referaate ja esitlusi tehes, andmeid kogudes ning analüüsid. Informaatika ainekavaga luuakse eeldused integreerida tehnoloogiat ja uuenduslikkust läbiva teemana teistesse õppeainetesse.

Teema, mis eesti ning inglise keele tundides läbi jookseb, on suhtlemine. Suhtlemine nii otsesuhtlusprogrammis, suhtlusvõrgustikus, paber- või e-kirja teel – see peab olema alati grammatiliselt korrektne, struktureeritud ja vastaspoolele arusaadav.

Õppetöös lähtutakse igapäevase arvuti- ning internetikasutaja vajadustest.

Õpetamise üldeesmärk on tagada info- ja kommunikatsioonivahendite rakendamise pädevused igapäevaelus ja õpikeskkonna kujundamiseks. Propageeritakse ohutuid käitumisviise võrgukeskkonnas. Näited, ülesanded jm võetakse ja seotakse õpilasele tuttava igapäevaeluga. Kasutatakse rohkelt integratsiooni erinevate ainetundidega: matemaatika – arvutusülesannete lahendamine; emakeel – sõnade ja lausete kirjutamine; inglise keel – erinevate programmide inglise keelne kasutuskeskkond; kunstiõpetus – joonistamine programmis Paint; loodusõpetus – ümbritsev keskkond, arvutid meie ümber.

AINETEVAAHELISED SEOSED

- Arvutiõpetus on õppeaineid siduv distsipliin.
- Arvutiõpetus annab klassiõpetajatele võimaluse anda õpilastele ühtlased arvutialased teadmised ja oskused ja valmistada õpilased ette arvutipõhise aineõpetuse efektiivsema tulemuse saamisel.
- Aineteadmised on arvutiõpetuses vahendiks, õpetaja saab aine tekste ja teemasid, õpitud teadmisi arvutitunni töölehtede koostamisel kasutada.
- Arvutiõpetuses omandab õpilane ka iseseisvad oskused õppimiseks arvuti abil (töölehe, kava, ideeskeemi, mõisteskeemi koostamine jne.)
- Arvutiõpetus võimaldab anda õpilastele mitmekesised sotsiaalsed oskused ja võimaldab arendada I kooliastmel taotletavaid üldpädevusi.

TEEMA	ÕPITULEMUSED
Arvutite kasutamine	Arvutite kasutamise korra tutvustamine Arvutiklassis viibimise korra tutvustamine
Failide haldamine	Kaustade loomine ja haldamine

	Faili pealkiri Faili salvestamine ettenähtud kohta Faili leidmine, avamine ja salvestamine teise nimega Sobiva failiformaadi valimine (pdf, doc, txt, ...) Tööjuhendite leidmine kaustast Õppematerjalid
Tekstitöötlus	Teksti kirjutamine (suur ja väike algustäht, tühik, kirjavahemärgid jne) Teksti vormindamine (šrift, suurus, paks, kaldu, värv jne) Teksti joondamine Internetist ja vikipeediast kopeeritud teksti kopeerimine, vormindamine ja muutmine Lõikude vormindamine (rea- ja lõigu vahe, taandrida) Vertikaalne ja horisontaalne leht Lehekülje ääriste määramine Lehekülje jaotamine veergudeks Täpp- ja numberloetelu Päis ja jalus Plakati ja kuulutuse koostamine ja kujundamine Sümbolite lisamine
Pildid (fotod)	Piltide kopeerimine ja kleepimine Piltide kujundus ja paigutus Piltide kärpimine Pildi allkiri
Tabel tekstitöötluses	Tabeli loomine Tabeli vormindamine
Internetist info otsimine	Infosüsteemide kasutamine (neti, Google, Vikipeedia, e-kool, Miksike, kooli ja omavalitsuse koduleht jne) Sõiduplaanide ja kaartide kasutamine
Joonistusprogramm Paint	Paint'i tööriistad Erinevate tööriistade kasutamine

	Käsu kordamine ja tühistamine Kujundite värvimine Teksti sisestamine Piltide töötlemine Kujutise suuruse muutmine, kopeerimine, kleepimine
--	--

FÜÜSILINE ÕPPEKESKKOND

Informaatikaklassis on õpilasele tagatud järgmiste vahendite kasutamine:

- igal õpilasel eraldi arvutitöökoht koos reguleeritava tooliga;
- dataprojektor;
- sundventilatsioon;
- on piisav valgustus ja aknakatted.

HINDAMINE

Hinnatakse ja kontrollitakse õpitulemusi jooksvalt õpiülesannete järel. Hindamisel võib rakendada õpitulemuste arvestuslikku või hindelist hindamist. Kokkuvõtval hindamisel kasutatakse arvestuslikku hindamist. Hindamisel arvestatakse nii oskusi, teadmisi, loomingulisust kui ka tööprotsessi. Hinnete panemise aluseks on iga hinnatava töö selge ja täpne sõnastamine õpetaja poolt.

KASUTATAVAD ÕPPEMATERJALID

- Arvutid.
- Õpetaja poolt koostatud töölehed.
- Töölehed, mis asuvad internetis lehel: www.koolielu.edu.ee/arvuti-aineõpe.